

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНО-ПОЛІТИЧНЕ РЕГІОНОЗНАВСТВО

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти : другий (магістерський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітні програми «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика» / «Міжнародні відносини та регіональні студії: сходознавство»

спеціалізація

вид дисципліни : за вибором

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна 28.08. 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Лиман Сергій Іванович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри туристичного бізнесу та країнознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна

Парфіненко Анатолій Юрійович, кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від 28.08. 2020 року №1

Завідувач кафедри кандидат історичних наук, доцент

(підпис)

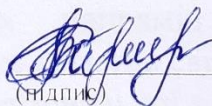
Анатолій ПАРФІНЕНКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантими освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика» / «Міжнародні відносини та регіональні студії: сходознавство»

назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика»

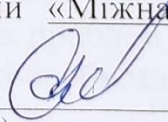

(підпис)

Валерія БАРАНОВА

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії: сходознавство»

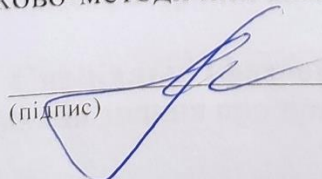
(підпис)

Сергій ЛИМАН

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Протокол від 28.08. 2020 року, №1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародно-політичне регіоназнавство» складена відповідно до освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика», «Міжнародні відносини та регіональні студії: сходознавство» підготовки магістра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – вивчення студентами історії формування та особливостей сучасного стану регіональних підсистем (РПС) міжнародних відносин, комплексу ключових проблем і тенденцій їх розвитку та взаємодії в сучасній системі міжнародних відносин, головних напрямків регіонального розвитку та регіональної політики, проблем та особливостей управління як на регіональному, так і на національному рівні.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Міжнародно-політичне регіоназнавство» :

- вивчення особливостей процесів сучасної регіоналізації, етапів формування РПС системи міжнародних відносин;
- розуміння ролі, місця і функцій РПС в сучасній системі міжнародних відносин;
- осмислення складного процесу взаємовпливу глобалізації і регіоналізації;
- аналіз теоретичних і практичних проблем регіоналізації та інтеграції;
- дослідження головних напрямів міжнародної діяльності політичних еліт, партій, угруповань регіонів світу;
- вивчення особливостей регіональної політики України, її участі в інтеграційних процесах сучасності;
- формування на основі сучасних методологічних підходів навичок самостійного політичного аналізу регіональних проблем;
- вироблення установки індивідуально-особистісної поведінки в конкретній ситуації, що склалася в регіоні.

Загальні компетентності

ЗК1. Знання та розуміння предметної області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та професійної діяльності за фахом.

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Поглиблені знання про природу, динаміку, принципи організації

міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Поглиблені знання про природу та джерела зовнішньої політики, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики.

СК3. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, суспільному, культурному та інформаційному.

СК4. Здатність виробляти підходи до розв'язання проблем і завдань у сфері міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки, зовнішньої політики, організувати та здійснювати наукові дослідження проблем міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, готувати наукові доповіді, здійснювати їх публічну апробацію.

СК7. Розуміння особливостей розвитку країн та регіонів світу, сутності процесів глобалізації, сучасних глобальних та регіональних процесів.

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-
Семестр	
2-й	-
Лекції	
30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
15 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
105 год.	-
в т.ч. Індивідуальні завдання	

1.6. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання :

Загальні програмні результати навчання за спеціальністю

Знання

РН1. Демонструвати фундаментальні знання, набуті у процесі навчання, щодо природи, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН5. Демонструвати знання про природу міжнародних комунікацій, проблеми розвитку держав та міжнародних регіонів у глобальному, регіональному та локальному контекстах.

Уміння/навички

РН 7. Визначати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові й інші ризики у сфері міжнародних відносин.

РН 8. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

РН 11. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин та світової політики.

РН 12. Оцінювати міжнародні події, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.

РН 14. Проводити підготовку, розробку та реалізацію проектів прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики, регіонознавства та міжнародних комунікацій.

Комунікація

РН16. Організовувати та вести професійні дискусії у сфері міжнародних відносин та зовнішньої політики.

РН17. Брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати опонентів і їхню точку зору.

РН18. Доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань міжнародних відносин.

Автономія і відповідальність

РН19. Демонструвати здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

РН20. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

РН21. Самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу.

Спеціальні програмні результати навчання за спеціальністю

Знання:

РН 24 – пріоритетів ефективності регіональної політики в країнах Сходу;

РН 25 – розуміння геополітичних проблем країн Сходу;

Уміння/ Навички

РН 26 – оцінювати ефективність регіональної політики в країнах Сходу;

РН 29 – використовувати сучасні методи та підходи до забезпечення ефективної регіональної політики в країнах Сходу;

РН 30 – здійснювати аналіз геополітичних проблем країн Сходу

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні проблеми та аспекти міжнародно-політичного регіонознавства

Тема 1. Міжнародно-політичне регіонознавство як навчальна дисципліна та напрям наукової діяльності

Тема 2. Регіональний структурний рівень системи міжнародних відносин.

Тема 3. Глобалізація і регіоналізація

Тема 4. Процеси європейської інтеграції та регіоналізації.

Тема 5. Процеси політичної регіоналізації на Американському континенті

Тема 6. Процеси політичної регіоналізації на Близькому і Середньому Сході та в Африці

Тема 7. Процеси політичної регіоналізації в Азії та АТР

Розділ 2. Міжнародна діяльність політичних еліт, партій, угруповань регіонів світу

Тема 8. Міжнародна діяльність політичних еліт. Політичні еліти Європи.

Тема 9. Міжнародна діяльність політичних еліт Американського регіону.

Тема 10. Міжнародна діяльність політичних еліт Близького і Середнього Сходу та Африки.

Тема 11. Міжнародна діяльність політичних еліт Азії та АТР

Тема 12. Міжнародна діяльність регіонально-політичних партій зарубіжних країн

Тема 13. Міжнародна діяльність організованої злочинності в регіонах світу

Тема 14. Регіональні політичні конфлікти

Тема 15. Україна в інтеграційних процесах сучасності

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Основні проблеми та аспекти міжнародно-політичного регіонознавства						
Тема 1. Міжнародно-політичне регіонознавство як навчальна дисципліна та напрям наукової діяльності	11	2	2			7
Тема 2. Регіональний рівень системи міжнародних відносин	11	2	2			7
Тема 3. Глобалізація і регіоналізація	9	2				7
Тема 4. Процеси європейської інтеграції та регіоналізації	11	2	2			7
Тема 5. Процеси політичної регіоналізації на Американському континенті	9	2				7
Тема 6. Процеси політичної регіоналізації на Близькому і Середньому Сході та в Африці	11	2	2			7
Тема 7. Процеси політичної регіоналізації в Азії та АТР	9	2				7
Разом за розділом 1	71	14	8			49
Розділ 2. Міжнародна діяльність політичних еліт, партій, угруповань регіонів світу						
Тема 8. Міжнародна діяльність політичних еліт. Політичні еліти Європи	9	2				7
Тема 9. Міжнародна діяльність політичних еліт Америки	11	2	2			7
Тема 10. Міжнародна діяльність політичних еліт Близького і Середнього Сході та	9	2				7

Африки						
Тема 11. Міжнародна діяльність політичних еліт Азії та АТР	9	2				7
Тема 12. Міжнародна діяльність регіонально-політичних партій зарубіжних країн.	11	2	2			7
Тема 13. Міжнародна діяльність організованої злочинності в регіонах світу	9	2				7
Тема 14. Регіональні політичні конфлікти	12	2	3			7
Тема 15. Україна в інтеграційних процесах сучасності	9	2				7
Разом за розділом 2	79	16	7			56
Усього годин	150	30	15			105

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародно-політичне регіоназнавство як навчальна дисципліна та напрям наукової діяльності	2
2	Регіональний рівень системи міжнародних відносин	2
3	Процеси політичної регіоналізації на Близькому і Середньому Сході та в Африці	2
4	Процеси політичної регіоналізації в Азії та АТР	2
5	Міжнародна діяльність політичних еліт Америки	2
6	Міжнародна діяльність регіонально політичних партій зарубіжних країн	2
7	Україна в інтеграційних процесах сучасності	3
	Разом	15

Обов'язковою складовою частиною навчального процесу є самостійне опрацювання відповідної наукової та спеціальної літератури. Передбачено самостійну роботу з підручниками, посібниками, словниками, навчальною та довідковою літературою.

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
-------	--------------------------------	-----------------

1	Міжнародно-політичне регіоназнавство як навчальна дисципліна та напрям наукової діяльності Розширити лекційний матеріал інформацією про головні напрями діяльності Міжнародної асоціації регіональної науки та Асоціації регіональних досліджень.	7
2	Регіональний рівень системи міжнародних відносин Проаналізувати дискусійні питання про моделі регіональної політики в країнах світу.	7
3	Глобалізація і регіоналізація Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням головних проблем національної та регіональної ідентичності в умовах глобалізації	7
4	Процеси європейської інтеграції та регіоналізації Дослідити значення діяльності Р. Н. Куденхове-Калергі та створення Пан'європейського союзу для подальшої інтеграції Європи.	7
5	Процеси політичної регіоналізації на Американському континенті Проаналізувати причини створення субрегіонального об'єднання КАРИКОМ	7
6	Процеси політичної регіоналізації на Близькому і Середньому Сході та в Африці Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням панарабської та ісламської моделей регіональної інтеграції.	7
7	Процеси політичної регіоналізації в Азії та АТР Розширити лекційний матеріал інформацією про особливості розвитку регіонального політичного процесу в країнах Азії після розпаду СРСР.	7
8	Міжнародна діяльність політичних еліт. Політичні еліти Європи Проаналізувати особливості формування та міжнародної діяльності політичних еліт пострадянського простору	7
9	Міжнародна діяльність політичних еліт Америки Розширити лекційний матеріал інформацією про сучасний «конфлікт еліт» США через політику адміністрації Д. Трампа в питаннях про умови участі країни в регіональних й позарегіональних організаціях.	7
10	Міжнародна діяльність політичних еліт Близького і Середнього Сході та Африки Проаналізувати причини активності міжнародної діяльності еліт Аравійського півострова на регіональному рівні.	7
11	Міжнародна діяльність політичних еліт Азії та АТР Розширити лекційний матеріал більш детальним вивченням головних суперечностей політичних еліт КНДР та Республіки Корея.	7
12	Міжнародна діяльність регіонально-політичних партій зарубіжних країн Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням типів регіональних політичних партій європейських країн	7
13	Міжнародна діяльність організованої злочинності в регіонах світу Проаналізувати, як саме організована злочинність встановлює	7

	контроль над державними інститутами окремих країн та впливає на прийняття рішень щодо питань регіоналізації та інтеграції.	
14	Регіональні політичні конфлікти Розширити лекційний матеріал інформацією про види та базові причини регіональних політичних конфліктів	7
15	Україна в інтеграційних процесах сучасності Лекційний матеріал доповнити більш детальною інформацією про процеси регіоналізації та децентралізації в сучасній Україні	7
	Разом	105

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Міжнародно-політичне регіоназнавство» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий.

Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на проблемних лекціях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення модульної оцінки, при проведенні іспиту і враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної роботи

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;
- виконання індивідуальної роботи.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання 1 – 13 балів

Теоретичне питання 2 – 13 балів

Теоретичне питання 3 – 14 балів

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

8. Критерії оцінювання

Поточний контроль є складовою системи організації навчального процесу. Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни. Розділ – це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навчальної дисципліни. Кожен окремий розділ включає завдання для самостійної роботи, письмові контрольні роботи тощо. Оцінка за розділ – це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених цим розділом.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять, підсумкового контролю за підсумками вивчення розділу. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Міжнародні відносини та світова політика».

Контрольна робота виконується протягом однієї академічної години. Максимальна кількість балів, що отримує студент після її виконання – 10.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення іспиту в 2 семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума модульних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів модульних і підсумкового семестрового контролю складає 100.

«Відмінно» - здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

«Добре» - здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

«Задовільно» – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та

майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.

«Незадовільно» - здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

9. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1		Розділ 2						
T1-3	T4-7	T8-11	T12-15					
15	15	10	10	10	–	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

- Усні відповіді на семінарських заняттях – до 5 б.
- Письмовий експрес-контроль – до 5 б.
- Виконання творчих завдань – до 5 б.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Методичне забезпечення

Лиман С. І, Міжнародно-політичне регіоназнавство : навчально-методичний комплекс дисципліни для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньої програми Міжнародні відносини та регіональні студії» / С. І. Лиман, А. Ю. Парфіненко. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 56 с.

Основна література

1. Барыгин И.Н. Международное регионоведение. Учебник для вузов / И. Н. Барыгин. СПб.: Питер, 2009. 380 с.
2. Бусыгина И.М. Политическая регионалистика: Учебное пособие / Бусыгина. М.: МГИМО ; РОССПЭН, 2006. 280 с.
3. Воскресенский А. Д. Практика зарубежного регионоведения и мировой политики: Учебник / А. Д. Воскресенский, В. Я. Белокреницкий, А. А. Байков, А. О. Ермолаев. М. : Издательство "Магистр" ; ООО "Научно-издательский центр ИНФРА-М", 2016. 560 с.
4. Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна політика. Луганськ: Альма-матер, Знання, 2002. 664 с.
5. Косов Ю.В. Политическая регионалистика / Ю. В. Косов, В. В. Фокина. СПб.: Питер, 2009. 192 с.
6. Кулматов К. Н. Региональные аспекты международных отношений / К. Н. Кулматов, А. В. Митрофанова. М.: Восток-Запад, 2010. 536 с.
7. Леонова О. Г. Политическое регионоведение. Учебно-методическое пособие / О. Г. Леонова. М.: МГУ, 2011. 83 с.
8. Медведев Н. П. Политическая регионалистика: Учебное пособие / Н.П. Медведев. М.: Альфа-М, 2005. 447 с.
9. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності / А. С. Філіпенко, В. С. Будкін, М. А. Дудченко та ін. К.: Знання України, 2004. 304 с.
10. Практика зарубежного регионоведения и мировой политики / Воскресенский А. Д., Байков А. А., Белокреницкий В. Я., Ермолаев А.О.. М.: Магистр: ИНФРА-М, , 2016. 560 с.
11. Туровский Р.Ф. Политическая регионалистика: учеб. пособие для вузов / Р.Ф. Туровский. М.: Изд. дом ГУ ВШЭ, 2006. 780 с.

Допоміжна література

1. Абашидзе, А. Х. Региональная система защиты прав человека в Африке: история и современность / А. Х. Абашидзе, Л. М. Гойа Дансо // Юрист-международник. 2006. № 3. С. 25–42 ; № 4. С. 15–18.
2. Азиатско-тихоокеанский регион в условиях глобализации / Отв. ред. Е. П. Бажанов. М.: Научная книга, 2001. 320 с.
3. Алимов Р. Шанхайская организация сотрудничества: глобальный профиль в международных отношениях / Р. Алимов. М.: Весь Мир, 2018. 400 с.
4. АСЕАН в начале XXI века: Актуальные проблемы и перспективы / Отв. ред.: Е. В. Кобелев, Г. М. Локшин, Н. П. Малетин; Институт Дальнего Востока РАН. М.: Форум, 2010. 368 с.
5. Асаул А. Н. Этногеографические факторы глобализации и регионализации мира / Асаул А. Н. СПб. : Институт проблем экономического возрождения, 2010. 169 с.

6. Африка. Региональные аспекты глобальных проблем / Отв. ред. С. А. Бессонов. М.: Наука. 1996. 330 с.
7. Верменич Я. В. Исторична регіоналістика в Україні / Я.В. Верменич // Український історичний журнал. 2001. № 6.
8. Глобализация и регионализация: факторы формирования геополитического пространства / Г. К. Широков, А. Г. Володин, С. И. Лунев, А. И. Салицкий. М.: ИМЭМО РАН, 2006. 96 с.
9. Зимогляд В. Я. Регіон у системі міжнародних відносин / В. Я. Зимогляд // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» 2014. № 4 (23).
10. Иванов И. Д. Европа регионов / И.Д. Иванов. М.: Междунар. отношения, 1998. 192 с.
11. Історія європейської інтеграції: фази, результати, досягнення. Політичні виклики для ЄС : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. В. А. Мандрагелі, Л. А. Шереметьєвої ; уклад.: К. К. Баранцева, О. І. Пошедін, Л. А. Шереметьєва ; пер. Л. А. Шереметьєвої. К. : НАДУ, 2016. 116 с
12. Копійка В.В. Європейський Союз: Історія і засади функціонування: Навч. посіб. 2-ге вид., виправ. і доп. / Копійка В.В., Шинкаренко Т.І. К., 2012. 759 с.
13. Мельник В. Політична регіоналістика: предметне поле і теоретико-методологічні основи / В. Мельник, Л. Скочиляс // Вісник Львівського університету. Серія: філософські науки. 2002. Вип. 4.
14. Региональная политика стран ЕС / Центр европейских исследований ИМЭМО РАН. Отв. ред. А.В. Кузнецов. М., ИМЭМО РАН, 2009. 230 с.
15. Регіональна політика в країнах Європи. Уроки для України / За ред. С. Максименка. К.: Логос, 2000. 72 с.
16. Регіональна політика: методологія, методи, практика / Відп. ред. М. І. Долішній. Л.: ІРД НАНУ, 2001. 720 с.
17. Студенніков І. Регіоналістика і регіонознавство: проблеми методології та категоріального апарату / І. Студенніков // Регіональна історія України. 2007. №1. С. 67-78.
18. Цыганов Ю. Тайвань в структуре региональной безопасности Восточной Азии / Ю. Цыганов. М. : Academia, 1999. 152 с.
19. Чан Хъеп. История Ассоциации государств Юго-Восточной Азии (АСЕАН) 1967 - 2000 гг. М. Изд-во РУДН, 2002. 158 с.
20. Чумаков, А.Н. Глобализация. Контуры целостного мира. М.: Издательство "Проспект", 2016. 525 с.
21. Шанхайская организация сотрудничества: к новым рубежам развития / Сост.: А.Ф. Клименко. М.: Ин-т Дальн. Вост., 2008. 400 с.
22. Шеленкова Н. Б. Европейская интеграция: политика и право / Н.Б. Шеленкова. М.: НИМП. 2003.340 с.
23. Яровой Г. Регионализм и трансграничное сотрудничество в Европе / Г. Яровой. СПб.: Норма, 2007. 280 с.

24. Keating M. *Regions and Regionalism in Europe* / M. Keating. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2004. 692 p.
25. Laursen F. Chapter 1. *Regional Integration: Some Introductory Reflections // Comparative Regional Integration. Europe and Beyond* / F. Laursen. Farnham: Ashgate Publishing Limited, 2010. 282 p.
26. Schultz M. *Regionalization in a Globalizing World. A Comparative Perspective on Forms, Actors and Processes* / M Schultz, F., Soderbaum, J. Ojendal. L. N. Y.: Zed Books, 2001. P. 250-266.
27. Slocum N. *Identity and Regional Integration II Global Politics of Regionalism. Theory and Practice*. Ed. by M. Farrell et. oth. / N. Slocum, L. Van Langrihove. London.: Pluto Press, 2005. P. 137-154.
28. Vayrynen R. *Regionalism: Old and New* // R. Vayrynen / *International Studies Review*. 2003. Mar. Vol. 5. No. 1. P. 25-51.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Барыгин И.Н. *Международное регионоведение. Учебник для вузов* / И. Н. Барыгин. СПб.: Питер, 2009. 380 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/1511140/>
2. Беззуб І. *Регіональна політика в Україні: сучасний стан та стратегія реформування* [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.nbuviap.gov.ua/index.php?...id..>
3. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: [https://www.if.gov.ua/.../ЗУ%20Держ_Рег_он_пол_т%20\[Режим%20совместимости\].pdf](https://www.if.gov.ua/.../ЗУ%20Держ_Рег_он_пол_т%20[Режим%20совместимости].pdf)
4. Косов Ю.В., Фокина В.В. *Политическая регионалистика* [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5267998/>
5. Про засади державної регіональної політики Закон України від 5 лют. 2015 р. № 156-VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19>.
6. *Регіони України - Постійне представництво України при Раді Європи* [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://coe.mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/info/regions>
7. Студенніков І. *Регіоналістика і регіонознавство: проблеми методології та категоріального апарату*. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://history.org.ua/JournALL/regions/1/5.pdf>
8. Туровский Р.Ф. *Политическая регионалистика*. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/353784/>
9. Bailly S. *The Region : A basic Concept for understanding local Areas and Global Systems // Cybergeo.-Article 42.- May 2007* [Електронний ресурс]. Режим доступу: : <http://www.cybergeo.eu/index333.html>

10. The British political class [Електронний ресурс]. [Електронний ресурс] .Режимдоступу: <https://www.economist.com/britain/2017/06/10/the-british-political-class-is-not-up-to-the-job>

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1584>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) **скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle.**